

Ücretlerin vergilendirilmesiyle ilgili olarak Anayasa Mahkemesince verilen iptal kararı nedeniyle açılan davalar hakkında

BFS - 2011/14
İstanbul, 14.12.2011

Son günlerde basında yer alan haberlere göre Vergi Mahkemeleri ve Danıştayın; ücretlerde 2009 yılındaki birikmiş vergi matrahının 50.000.- TL'sini aşan kısmı üzerinden % 35 oranında vergi ödenmemesi, başka deyişle, maksimum oranın % 27'de kalması ve bu oranı aşan kısmın ise iadesi edilmesi yönünde kararlar verdiği belirtilmektedir.

Anayasa Mahkemesinin 15 Ekim 2009 tarihli toplantısında: Gelir Vergisi Kanunu'nun ücret tarifesi ile ilgili 103. maddesinde yer alan "40.000 YTL'den fazlasının 40.000 YTL'si için 9.190 YTL" ifadesinden sonra gelen "... fazlası % 35 oranında ..." ibaresinin "ücret gelirleri" yönünden iptaline karar verilmiştir. Bu karara göre, en yüksek dilime isabet eden ücret için verginin % 35 oranından değil, % 27 oranından hesaplanması ve buna göre alınması gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesi iptal kararını Mahkeme'nin internet sitesinde kamuoyuyla paylaşmıştır.

Söz konusu karar ayrıca 16.10.2009 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı internet sitesi aracılığıyla da duyurulmuştur. Ancak, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı söz konusu duyuruda; **"...Ayrıca, Anayasa Mahkemesince Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesindeki yüzde 35'lik orana ücretlilerin de tabi olması hükmü iptal edilmiş ve iptal kararının da Resmi Gazete'de yayımından 6 ay sonra yürürlüğe girmesi öngörülmüştür. "Bu aşamada Mahkemenin gerekçeli kararı beklenilmekle birlikte, iptal hükümlerinin Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak; ...takip eden altıncı ayın sonunda yürürlüğe girecek olması nedeniyle anılan hükümlerle ilgili uygulamalar, söz konusu süre içinde yeni bir düzenleme yapılincaya kadar aynen devam edecektir..."** şeklinde bir açıklamaya yer vermiştir.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARINA RAĞMEN T.C. MALİYE BAKANLIĞI GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞININ BU AÇIKLAMASI, UYGULAMADA VERGİ USUL KANUNU'NUN 116. MADDESİNDE YER ALAN VERGİ HATASININ OLUŞMASINA YOL AÇMIŞTIR. Şirketler bu duyuruya istinaden, iptal edilmiş olan kanun maddesini uygulayarak **VERGİ HATASI YAPMIŞLAR ve yersiz yere fazladan vergi tevkifatı ödenmesine zemin hazırlamışlardır.**

Fazladan yapılmış olan tevkifatlar hakkında dava açılmasında dikkat edilecek husus, davanın menfaati zedelenen ve bu nedenle "taraf" olan vergi mükellefleri tarafından açılacak olmasıdır. Gelir vergisinin mükellefi ise gerçek kişilerdir. Başka deyişle, ücret geliri elde eden personeldir. Şirket ise sorumlu sıfatıyla beyanda bulunan işverendir. Bu sebeple davaların, Vergi Usul Kanunu'nun "düzeltme-şikayet prosedürünü" izlemek suretiyle kişisel olarak açılması hukuka uygundur.

Bu sebeple, çalışanlar, Anayasa Mahkemesi kararının verildiği takvim yılı olan 2009 yılı için (hatta 2006 yılına kadar) Vergi Dairesinden düzeltme talep etmek, kabul edilmemesi halinde ise üst makam olan Maliye Bakanlığından yeniden düzeltme (şikayet) talebinde bulunmak ve bu talep de reddedildiğinde Vergi Mahkemesi nezdinde dava açarak % 35 - % 27 arasındaki vergi farkını geri istemek hakkına sahip bulunmaktadır. Bu konuda Vergi Mahkemelerinde çalışanlar lehine kararlar verilmekte ve Vergi Daireleri de çalışanlara geri ödeme yapmaktadır.

İzlenecek yol şöyledir:

- 1. VERGİ STOPAJLARININ YATIRILDIĐI VERGİ DAİRESİNE DÜZELTME BAŞVURUSU:** Çalışanlarca ilgili vergi dairesine düzeltme/iade başvurusu yapılır. Vergi dairesinin ret cevabı veya 60 gün içerisinde herhangi bir yanıt vermemesi üzerine Üst Makama başvuru yapılır.
- 2. MALİYE BAKANLIĞI GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI'NA BAŞVURU:** İkinci aşamada üst makam olarak şikayet talebi ile Maliye Bakanlığı Gelir İdaresine başvuru yapılır. Bu makamdan düzeltme ve iade istenir.
- 3. VERGİ MAHKEMESİ NEZDİNDE DAVA:** Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı talebi ret eder veya 60 gün içerisinde cevap vermez ise, sürenin sonundan itibaren 30 gün içinde ilgili dava açılır.

Yaptığımız değerlendirme sonucunda çalışanların, yukarıda açıklanan prosedürü takip suretiyle Vergi İdaresine ve sonra da Yargı'ya başvuru yapmaları halinde, fazla yapılmış olan tevkifatları geri almak şanslarının olduğunu düşünmekteyiz.

Ayrıca, başvurunun (5) yıllık zamanaşımı süresi içinde yapılması halinde de herhangi bir hak kaybı olmamaktadır. (Örneđin; 2009 yılı ile ilgili başvuru 2014 yılı sonuna kadar yapılabilecektir).